

ปัจจัยคุณภาพชีวิตการทำงานที่ส่งผลต่อความผูกพัน
ต่อองค์การของข้าราชการตำรวจ จังหวัดสิงห์บุรี

Factors Affecting Quality of Work Life Impinging Upon
Organizational Commitment of Police Personnel
in Sing Buri Province

วินยuth นุชคง*

Winnayooth Noochakong

* นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับปัจจัยคุณภาพชีวิตการทำงานที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการตำรวจ จังหวัดสิงห์บุรี 2) ศึกษาความผูกพันกับองค์กรของข้าราชการตำรวจ จังหวัดสิงห์บุรี และ 3) ศึกษาปัจจัยคุณภาพชีวิตการทำงานที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการตำรวจ จังหวัดสิงห์บุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการตำรวจสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 9 สถานี จำนวน 240 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถาม 1, ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2. ปัจจัยคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจ จังหวัดสิงห์บุรี ประกอบด้วย 8 ด้าน 3. ปัจจัยด้านความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการตำรวจจังหวัดสิงห์บุรี สำหรับการวิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจจังหวัดสิงห์บุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว อยู่ในระดับมากที่สุดและมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ รายได้และผลตอบแทนที่เพียงพอยุติธรรม ความเป็นประชาธิปไตยในองค์การ ความภูมิใจในองค์การที่มีคุณค่าทางสังคม ความก้าวหน้าและความมั่นคง ความสัมพันธ์อันดีในการทำงานร่วมกัน โอกาสในการพัฒนาศักยภาพ และสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ ตามลำดับ

2. ความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการตำรวจจังหวัดสิงห์บุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านบรรทัดฐานสังคม อยู่ในระดับมากที่สุดและมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านทางพฤติกรรม และด้านทัศนคติ ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยคุณภาพชีวิตการทำงานที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการตำรวจจังหวัดสิงห์บุรี พบว่า รายได้และผลตอบแทนที่เพียงพอยุติธรรม สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ โอกาสในการพัฒนาศักยภาพ

ความก้าวหน้าและความมั่นคง ความสัมพันธ์อันดีในการทำงานร่วมกัน ความเป็นประชาธิปไตยในองค์กร ความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว และความภูมิใจในองค์กรที่มีคุณค่าทางสังคม ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการตำรวจจังหวัดสิงห์บุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการตำรวจ จังหวัดสิงห์บุรี สูงสุด และความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการตำรวจ จังหวัดสิงห์บุรี ต่ำสุด และปัจจัยทั้ง 8 ด้าน สามารถพยากรณ์ความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการตำรวจ จังหวัดสิงห์บุรี ได้ร้อยละ 88.40

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิตการทำงาน, ความผูกพันต่อองค์กร

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study of quality of life impinging upon organizational commitment of police officers in Singburi Province, 2) to study organizational commitment of police officers in Singburi Province, and 3) to study factors of quality of work life affecting organizational commitment of the above police group. Samples consisted of 240 police officers from a police station in the Province. The questionnaires used for collecting data were containing socio-economic characteristics of the police officers, factors of quality of work life with 8 aspects (independent variables) and factors of organizational commitment (dependent variables). And data were analyzed by percentage, means, standard deviation and multiple regressions.

It was found from the study that:

1. Overall factors affecting quality of work life affecting organizational commitment were at the highest level. Individually, they were able to rank from high to low as follows: work and life balance, followed by adequate and fair income and compensation, constitutionalism, social relevance, growth and security, social integration, development of human capabilities and safe and healthy environment, in that order.

2. Overall factors of organization commitment resulting from factors of quality of work life was also at the highest level. Individually, social form ranked the highest, followed by behavior and attitude, respectively.

3. Factors of quality of work affecting organization of the above-mentioned police officers were found affecting factors organizational commitment of the police officers that the independent

variables of compensation, healthy environment, social relevance, constitutionalism, development of human, growth and security, capabilities, safe and adequate, social integration, work and life balance affecting organizational commitment with a statistically significance at 0.01. Individually, healthy environment affected organizational commitment the most and the 8 factors were able to explain the variation of organizational commitment approximately 88.40 %.

Keywords: Quality of Work Life, Organizational Commitment

บทนำ

การทำงานมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์เพราะการทำงานเป็นแหล่งที่มาของรายได้อันจะนำมาซึ่งอาหารสินค้าและบริการที่มนุษย์ใช้เป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตนอกจากนั้นการทำงานยังเป็นการกำหนดตำแหน่งและบทบาทของบุคคลในสังคมรวมทั้งให้ประสบการณ์ที่มีคุณค่าแก่ชีวิตอีกด้วยในปัจจุบันนักวิชาการผู้นำสหภาพแรงงานผู้บริหารและบุคลากรของรัฐได้หันมาเอาใจใส่ต่อชีวิตการทำงานหรือสภาพแวดล้อมในการทำงานมากขึ้นซึ่งประเด็นของความสนใจเหล่านี้ปัจจุบันเรียกว่าคุณภาพชีวิตในการทำงาน (Quality of Work Life) การทำงานจึงเป็นส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิตถ้าหากเวลาส่วนใหญ่ของชีวิตคนเราได้อยู่กับสิ่งที่ตนเองพอใจชีวิตนั้นก็จะมีคุณค่าและมีความสุขในทางกลับกันหากชีวิตของคนเราส่วนใหญ่ต้องผจญกับงานที่น่าเบื่อไม่มีความเจริญก้าวหน้าไม่มีความปลอดภัยไม่มีเวลาให้กับครอบครัวก็จะเกิดความเครียด ความกังวลความคับข้องใจ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อตนเองและบุคคลรอบข้างเมื่อคนเราต้องใช้ชีวิตส่วนใหญ่อยู่กับการทำงาน ดังนั้น การสร้างบรรยากาศของความพอใจเพื่อให้บุคคลรู้สึกว่าเขามีส่วนร่วมในการพัฒนาและเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ รวมถึงการให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิตที่ดีในการทำงาน เพราะเชื่อว่าบุคลากรที่มีคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดีย่อมมีประสิทธิภาพของงาน (พสนันต์ ปานเทศ, 2553 : 2)

การที่บุคลากรในองค์กรมีคุณภาพชีวิตการทำงานต่ำอาจทำให้ผลงานการปฏิบัติงานต่ำตามไปด้วยคุณภาพของงานลดลง นอกจากนี้ก็อาจส่งผลกระทบต่อสังคมส่วนรวมได้เมื่อผู้ปฏิบัติงานมีปัญหาด้านสุขภาพร่างกายจิตใจเนื่องมาจากการปฏิบัติงานซึ่งถือเป็นการเพิ่มภาระแก่สังคมในด้านการบริการด้านการแพทย์และสาธารณสุขซึ่งยังส่งผลถึงการดำเนินชีวิตและครอบครัวของผู้ปฏิบัติงานโดยอาจก่อให้เกิดพฤติกรรมการแสดงออกที่ไม่เหมาะสมก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมข้าราชการตำรวจมีหน้าที่พิทักษ์สันติราษฎร์ปราบปรามโจรผู้ร้ายปกป้องชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ปัจจุบันตำรวจจะคิดถึงความพึงพอใจของประชาชนและประโยชน์ที่ประชาชนและสังคม จะได้รับว่ามีความคุ้มค่าหรือมีคุณค่าเพียงพอกับที่ได้ลงทุนลงแรงและใช้งบประมาณไปหรือไม่ รวมทั้งทำอย่างไรตำรวจจึงจะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด การเป็นตำรวจที่ดีต้องมีการพัฒนาคุณภาพทั้งระบบ (Total

Quality Police Leadership) มีรากฐาน มาจาก “การจัดการที่มีคุณภาพทั้งระบบ” (Total Quality Management : TQM) ซึ่งเป็นการสร้างระบบที่ทำให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องเข้าใจถึงคุณภาพของงานหรือกิจกรรมของตนเอง และสามารถพัฒนารูปแบบงานของตนเองเพื่อเข้าสู่เป้าหมายทางคุณภาพที่ตนระบุขึ้นการดำเนินกิจกรรมขององค์กรตำรวจให้เกิดประสิทธิภาพ สามารถบรรลุเป้าหมายองค์การ และองค์การได้พัฒนาก้าวหน้าอย่างแท้จริงจำเป็นอย่างยิ่งที่ตำรวจต้องมีคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดี (กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง, 2554 : 8) ตามปรัชญาการพัฒนาแผนพัฒนาสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2550-2554 กล่าวไว้ว่าจะปลูกพืชต้องเตรียมดิน จะกินต้องเตรียมอาหาร จะพัฒนาการต้องเตรียมประชาชน จะพัฒนาคนต้องพัฒนาที่จิตใจ จะพัฒนาใครต้องพัฒนาตัวเราก่อนผ่อนปรนสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อมน้อมนำสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิต คือเป้าหมายสูงสุดเมื่อตำรวจมีคุณภาพชีวิตที่ดีแล้วก็จะปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกิจ หลักที่สำคัญยิ่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดคือความมั่นคงของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ความสงบสุขของสังคมและชุมชนประสิทธิภาพสูงสุดในการรักษาความสงบเรียบร้อยความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินของประชาชนและเพื่อให้ทั้งทางด้านร่างกาย ความคิดจิตใจ และได้รับสวัสดิการที่ดีจนกระทั่งเกิดอุดมคติและความมั่นคงในความคิดอย่างสูงเพื่อให้เป็นข้าราชการตำรวจที่มีคุณภาพเป็นที่พึงของประชาชนสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (แผนพัฒนาสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2550-2554, 2550 : 4) ตำรวจภูธรเป็นหน่วยงานปฏิบัติงานหลักของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีหน้าที่รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทุกประเภท รักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายในประเทศ ตลอดจนการให้บริการสังคมในท้องที่ที่รับผิดชอบสถานีตำรวจมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่ง “ตำรวจท้องที่” หรือ “ตำรวจโรงพัก” ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ตั้งอยู่ในท้องที่ต่างๆ ทั่วประเทศ เป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุดโดยมีข้าราชการตำรวจชั้นประทวนเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวซึ่งใกล้ชิดกับประชาชนมากซึ่งการปฏิบัติงานมีปัญหาในหลายๆ ด้าน ได้แก่ 1) ปัญหาสุขภาพ เช่น ตำรวจจราจรที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามถนนที่มีการจราจรหนาแน่นได้รับมลพิษที่เกิดจากยานยนต์ในท้องถนนก่อให้เกิดปัญหาต่อสุขภาพได้แก่ โรคประสาท หูเสื่อมโรคระบบการหายใจเรื้อรังโรคพิษสารตะกั่ว เป็นต้น 2) ปัญหาด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

เนื่องจากเป็นอาชีพที่มีความเสี่ยงสูง และ 3) ปัญหาหนี้สินเช่น ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนส่วนใหญ่จะเป็นคนในพื้นที่หรือมีครอบครัวในพื้นที่ จึงปลูกสร้างบ้านเรือนเป็นของตนเองด้วยการไปกู้เงินจากสถาบันการเงินต่างๆ แล้วผ่อนชำระเป็นรายเดือน ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสาเหตุให้การปฏิบัติหน้าที่ไม่เต็มประสิทธิภาพเท่าที่ควรได้ (สุกัญญา อุพนันไชย, 2551 : 3)

จากปัญหาคุณภาพชีวิตการทำงานที่ต่ำในด้านรายได้สวัสดิการที่ยุติธรรมและเพียงพอ ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน ด้านความภาคภูมิใจในองค์กร ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตงานกับชีวิตด้านอื่นและด้านการบริหารที่เป็นธรรมและเสมอภาค ด้านความสัมพันธ์ภายในหน่วยงานและด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ ปัญหาเหล่านี้มีผลต่อความพึงพอใจของบุคลากร ความผูกพันต่อองค์กรเป็นสิ่งที่ผู้บริหารและนักวิชาการให้ความสำคัญเพราะความผูกพันต่อองค์กรสามารถใช้แทนย้อตราการเข้าออกจากงานได้ดีกว่าความพึงพอใจในงานและเป็นตัวเชื่อมประสานระหว่างความต้องการของบุคคลและเป้าหมายขององค์กร และความผูกพันต่อองค์กรยังเป็นตัวบ่งชี้ที่ดีถึงความมีประสิทธิภาพขององค์กร การรับรู้ถึงคุณภาพชีวิตการทำงานส่งผลอย่างมากต่อการยอมรับขององค์กรตำรวจภูธรจังหวัดสิงห์บุรี เป็นองค์กรหนึ่งที่มีภารกิจหลักของสถานีตำรวจภูธร จังหวัดสิงห์บุรี คือ รักษาความสงบเรียบร้อยป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนปราบปรามผู้กระทำความผิดทางอาญา การอำนวยความสะดวก ด้านการจราจร เช่น การบริการความสะดวกบนท้องถนนทุกสายในพื้นที่รับผิดชอบโครงการ ทุกประเภท รักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายในประเทศ ตลอดจนการให้บริการสังคมในท้องที่ที่รับผิดชอบในด้านประเทศชาติ ด้านสังคมและเศรษฐกิจของจังหวัด ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กำหนดนโยบายขึ้นโดยมุ่งเน้นในการพัฒนาบุคลากรของตำรวจที่ยึดหลักคุณธรรมเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจเป็นหลักประกันความมั่นคงและความประพฤติที่ดีและมีคุณภาพชีวิตที่ดีรวมทั้งปฏิบัติในกรอบระเบียบวินัยมีศีลธรรมคุณธรรมจริยธรรมอันดีงามสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและเจตคติเชิงบวกแก่ประชาชนที่มีการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ

ผู้วิจัยมีความสนใจจะศึกษาปัจจัยคุณภาพชีวิตการทำงานที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการตำรวจ จังหวัดสิงห์บุรี ว่าอยู่ระดับใด มีปัจจัยใดบ้าง

ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานและมีความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการตำรวจ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาปรับปรุงองค์การตำรวจให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและช่วยแก้ปัญหาส่งเสริมและพัฒนาข้าราชการตำรวจจังหวัดสิงห์บุรี ให้มีคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดีขึ้น ซึ่งถือเป็นการบริหารทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศอีกทั้งยังเป็นโอกาสให้ข้าราชการตำรวจ จังหวัดสิงห์บุรี ได้ประเมินระดับมาตรฐานคุณภาพชีวิตการทำงานเพื่อเป็นข้อมูลในการปฏิบัติตัวต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยคุณภาพชีวิตการทำงานที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการตำรวจ จังหวัดสิงห์บุรี
2. เพื่อศึกษาระดับความผูกพันกับองค์กรของข้าราชการตำรวจ จังหวัดสิงห์บุรี
3. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยคุณภาพชีวิตการทำงานที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการตำรวจ จังหวัดสิงห์บุรี

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยคุณภาพชีวิตการทำงานที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการตำรวจจังหวัดสิงห์บุรี กำหนดสมมติฐานไว้ดังนี้

- 1) ปัจจัยรายได้และผลตอบแทนที่เพียงพอยุติธรรม ส่งผลต่อความผูกพันกับองค์กรของข้าราชการตำรวจ จังหวัดสิงห์บุรี
- 2) ปัจจัยสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ ส่งผลต่อความผูกพันกับองค์กรของข้าราชการตำรวจ จังหวัดสิงห์บุรี
- 3) ปัจจัยโอกาสในการพัฒนาศักยภาพ ส่งผลต่อความผูกพันกับองค์กรของข้าราชการตำรวจ จังหวัดสิงห์บุรี
- 4) ปัจจัยความก้าวหน้าและความมั่นคง ส่งผลต่อความผูกพันกับองค์กรของข้าราชการตำรวจ จังหวัดสิงห์บุรี

5) ปัจจัยความสัมพันธ์อันดีในการทำงานร่วมกัน ส่งผลต่อความผูกพันกับองค์การของข้าราชการตำรวจ จังหวัดสิงห์บุรี

6) ปัจจัยความเป็นประชาธิปไตยในองค์การ ส่งผลต่อความผูกพันกับองค์การของข้าราชการตำรวจ จังหวัดสิงห์บุรี

7) ปัจจัยความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว ส่งผลต่อความผูกพันกับองค์การของข้าราชการตำรวจ จังหวัดสิงห์บุรี

8) ปัจจัยความภูมิใจในองค์การที่มีคุณค่าทางสังคม มีส่งผลต่อความผูกพันกับองค์การของข้าราชการตำรวจ จังหวัดสิงห์บุรี

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตเนื้อหา โดยการทบทวนเอกสาร ตำรา ผลงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องโดยศึกษาเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ ปัจจัยคุณภาพชีวิตการทำงานที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการตำรวจ จังหวัดสิงห์บุรี

ขอบเขตด้านตัวแปร

1) เชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านตัวแปรของการวิจัยไว้ 2 ประเภท ดังนี้

ตัวแปรต้น คือ สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งหรือระดับยศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจ โดยจากแนวคิดของ Walton, Richard E. (1974) ที่ตอบสนองความต้องการและความปรารถนาของบุคคล โดยมีองค์ประกอบที่สามารถบ่งบอกถึงคุณภาพชีวิตการทำงาน 8 ประการ คือ 1) รายได้และผลตอบแทนที่เพียงพอยุติธรรม 2) สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ 3) โอกาสในการพัฒนาศักยภาพ 4) ความก้าวหน้าและความมั่นคง 5) ความสัมพันธ์อันดีในการทำงานร่วมกัน 6) ความเป็นประชาธิปไตยในองค์การ 7) ความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว และ 8) ความภูมิใจในองค์การที่มีคุณค่าทางสังคม

ตัวแปรตาม ประกอบด้วย ตัวชี้วัด 3 ด้านได้แก่ 1) ด้านทัศนคติ 2) ด้านทางพฤติกรรม และ 3) ด้านบรรทัดฐานสังคม

2) เชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตเนื้อหา โดยการทบทวนเอกสารจากเอกสาร ตำรา ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานกับพฤติกรรมการทำงานของข้าราชการตำรวจ เพื่อกำหนดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) โดยการเป็นคำถามปลายเปิดที่มีความสำคัญพร้อมกับลักษณะของคำถามที่มีความยืดหยุ่น และพร้อมที่จะมีการปรับเปลี่ยนคำถามให้มีความสอดคล้องกับผู้ที่ให้สัมภาษณ์ใน แต่ละสถานการณ์ที่มีเหตุการณ์หรือมีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง “คุณภาพชีวิต การทำงานกับพฤติกรรมการทำงานของข้าราชการตำรวจ” นั้นผู้วิจัยได้จำแนกไว้ 2 กลุ่ม ดังนี้

1. เชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการตำรวจสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 9 สถานี ประกอบด้วย สถานีตำรวจภูธรจังหวัดสิงห์บุรี กองกำกับการสืบสวน สถานีตำรวจภูธรเมืองสิงห์บุรี สถานีตำรวจภูธรอินทร์บุรี สถานีตำรวจภูธรบางระจัน สถานีตำรวจภูธรค่ายบางระจัน สถานีตำรวจภูธรพรหมบุรี สถานีตำรวจภูธรท่าช้าง และสถานีตำรวจภูธรโพทะเล จำนวน 664 คนได้จำนวน 240 คน (ตำรวจภูธรจังหวัดสิงห์บุรี, กุมภาพันธ์ 2560)

2. เชิงคุณภาพ เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ข้าราชการตำรวจจังหวัดสิงห์บุรี ระดับชั้นสัญญาบัตรและชั้นประทวนที่ปฏิบัติงาน จำนวน 9 คน เป็นการสัมภาษณ์ถึงสภาพทั่วไปของคุณภาพชีวิตการทำงานกับพฤติกรรมการทำงาน ของข้าราชการตำรวจ เพื่อกำหนดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นคำถามปลายเปิด ที่มีความสำคัญพร้อมกับลักษณะของคำถามที่มีความยืดหยุ่น และพร้อมที่จะมีการปรับเปลี่ยนคำถามให้มีความสอดคล้องกับผู้ให้สัมภาษณ์ในแต่ละสถานการณ์ที่มีเหตุการณ์หรือสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ใช้ในการวิจัยผู้วิจัยได้กำหนดพื้นที่ ได้แก่ ข้าราชการตำรวจสังกัด ตำรวจภูธร จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 9 สถานี ประกอบด้วย สถานีตำรวจภูธรจังหวัด สิงห์บุรี กองกำกับการสืบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองสิงห์บุรี สถานีตำรวจภูธรอินทร์บุรี สถานีตำรวจภูธรบางระจัน สถานีตำรวจภูธรค่ายบางระจัน สถานีตำรวจภูธรพรหมบุรี สถานีตำรวจภูธรท่าช้าง และสถานีตำรวจภูธรโพทะเล

ขอบเขตด้านระยะเวลา

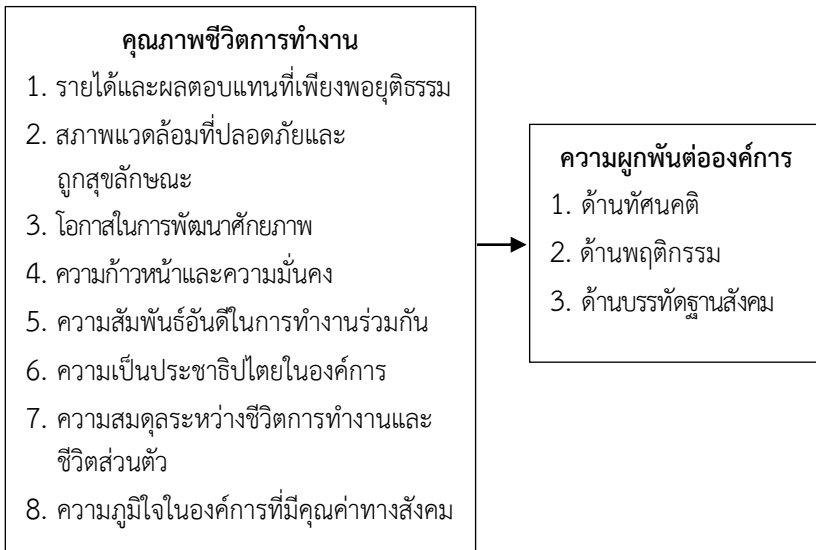
การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยคุณภาพชีวิตการทำงานที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการตำรวจ จังหวัดสิงห์บุรี” ได้กำหนดเวลาศึกษาวิจัย ตั้งแต่ เดือน กุมภาพันธ์ 2560 ถึงเดือน ธันวาคม 2560

วิธีดำเนินการวิจัย

โดยเป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้อมูลทุติยภูมิ และข้อมูลปฐมภูมิ ซึ่งข้อมูลทุติยภูมิเป็นการศึกษาจากเอกสาร ได้แก่ หนังสือ เอกสารทางวิชาการ ตำรา รายงาน วิทยานิพนธ์ ดุษฎีนิพนธ์ และข้อมูลปฐมภูมิที่จากการสำรวจตัวอย่างในรูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ในรูปแบบของการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อสำรวจตัวแปรต่างๆ และผสมกับรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) โดยใช้แบบสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อใช้ในการยืนยันข้อมูล ที่ได้จากการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ และเพื่ออภิปรายผลการวิจัยที่กล่าวมาแล้วให้มีความชัดเจนและมีความถูกต้องมากยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจจังหวัดสิงห์บุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว อยู่ในระดับมากที่สุดและมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ รายได้และผลตอบแทนที่เพียงพอยุติธรรม ความเป็นประชาธิปไตยในองค์กร ความภูมิใจในองค์กรที่มีคุณค่าทางสังคม ความก้าวหน้าและความมั่นคง ความสัมพันธ์อันดีในการทำงานร่วมกัน โอกาสในการพัฒนาศักยภาพ และสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ ตามลำดับ

2. ความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการตำรวจจังหวัดสิงห์บุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านบรรทัดฐานสังคม อยู่ในระดับมากที่สุดและมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านทางพฤติกรรม และด้านทัศนคติ ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยคุณภาพชีวิตการทำงานที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการตำรวจจังหวัดสิงห์บุรี พบว่า รายได้และผลตอบแทนที่เพียงพอ ยุติธรรม สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ โอกาสในการพัฒนาศักยภาพ ความก้าวหน้าและความมั่นคง ความสัมพันธ์อันดีในการทำงานร่วมกัน ความเป็นประชาธิปไตยในองค์การ ความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว และความภูมิใจในองค์การที่มีคุณค่าทางสังคม ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการตำรวจจังหวัดสิงห์บุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการตำรวจ จังหวัดสิงห์บุรี สูงสุด และความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการตำรวจ จังหวัดสิงห์บุรี ต่ำสุด และปัจจัยทั้ง 8 ด้าน สามารถพยากรณ์ความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการตำรวจ จังหวัดสิงห์บุรี ได้ร้อยละ 88.40

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. จากผลการศึกษา ปัจจัยคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจจังหวัดสิงห์บุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ โดยผู้บริหารองค์การตำรวจและผู้ที่เกี่ยวข้องต้องมีการบริหารจัดการเตรียมพร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงานแก่ข้าราชการตำรวจที่มีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ อาทิ เช่น หน่วยงานของท่านมีอุปกรณ์ในการทำงานที่มีความปลอดภัย หน่วยงานของท่านมีแสงสว่างเพียงพอสำหรับทำงาน หน่วยงานจัดอาคารสถานที่ เครื่องมือ เครื่องใช้ ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานอย่างเหมาะสมแก่การปฏิบัติงานอย่างปลอดภัย ตลอดจนหน่วยงานมีมาตรการในการจัดสภาพการทำงานเพื่อป้องกันภัยต่างๆ แก่ข้าราชการตำรวจอย่างครบถ้วน

2. จากผลการศึกษา ความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการตำรวจจังหวัดสิงห์บุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านบรรทัดฐาน โดยผู้บริหารองค์การตำรวจและผู้ที่เกี่ยวข้องมีแนวทางสร้างความผูกพันของตำรวจต่อองค์การ ซึ่งแสดงออกด้านบรรทัดฐานของ

ข้าราชการตำรวจมีความผูกพันต่อองค์การเป็นความจงรักภักดีต่อองค์การ มีความเต็มใจพร้อมที่จะอุทิศตนทุ่มเทปฏิบัติงานให้กับองค์การโดยมีความรู้สึกรักว่าหน้าที่การงานที่ได้ปฏิบัติอยู่มีความมั่นคงและได้ใช้ความรู้ความสามารถทำงานสร้างสรรค์ผลงานอย่างต่อเนื่องตลอดไปให้กับองค์การ

3. จากผลการศึกษา ปัจจัยคุณภาพชีวิตการทำงานที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการตำรวจจังหวัดสิงห์บุรี พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการตำรวจจังหวัดสิงห์บุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังนั้น องค์การตำรวจควรมีนโยบายในการสร้างและการพัฒนาที่มุ่งส่งเสริมคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจจังหวัดสิงห์บุรีอย่างต่อเนื่อง เมื่อพิจารณาโดยจากตัวแปรทั้ง 8 ด้าน โดยพบว่า ความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการตำรวจต่ำสุด ดังนั้น องค์การตำรวจต้องให้ความสำคัญกับความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว ถัดไปเป็น โอกาสในการพัฒนาศักยภาพ ความภูมิใจในองค์การที่มีคุณค่าทางสังคม ความก้าวหน้าและความมั่นคง ความสัมพันธ์อันดีในการทำงานร่วมกัน ความเป็นประชาธิปไตยในองค์การ รายได้และผลตอบแทนที่เพียงพอยุติธรรม และสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ เพื่อเป็นการเพิ่มความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการตำรวจจังหวัดสิงห์บุรี

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

สำหรับการนำไปในแนวทางที่ข้าราชการตำรวจ ได้รับคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดี ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางการส่งเสริมให้ข้าราชการตำรวจมีคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดี ผู้วิจัยได้สรุปข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับองค์การตำรวจ

แนวทางตำรวจขององค์การตำรวจ ได้รับคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดี ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางการมีนโยบายต่างๆ ที่ส่งเสริมให้ตำรวจในองค์การตำรวจ ได้รับคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดี ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดที่ตำรวจได้รับ ซึ่งเป็นการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ ในการทำงานเพื่อสร้างผลงานที่มีคุณภาพให้องค์การอย่างต่อเนื่อง เช่น นโยบายด้านการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดีของตำรวจ โดยให้ทุกหน่วยงานนำไปปฏิบัติและติดตามผลที่ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่าง

ชัดเจน โดยมีเป้าหมายให้ตำรวจได้รับคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดี ซึ่งเป็นการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานสร้างผลงานที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยผู้บังคับบัญชาและผู้ที่เกี่ยวข้องขององค์การนำหลักเกณฑ์การพิจารณาความดีความชอบปฏิบัติต่อตำรวจทุกนายในหน่วยงานที่ชัดเจนอย่างเป็นธรรม และรวมถึงให้การสนับสนุนตำรวจให้มีความก้าวหน้าในตำแหน่งงานต่างๆ ของหน่วยงาน มีการส่งเสริมให้ตำรวจมีความก้าวหน้าอย่างเป็นระบบที่ชัดเจนอย่างเท่าเทียมกันและเป็นธรรม โดยไม่เลือกปฏิบัติ โยมีการตรวจสอบและการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

นโยบายเปิดโดยส่งตรงผู้บังคับบัญชารับทราบและตอบในทุกข้อคำถามเพื่อเปิดโอกาสให้พนักงานสามารถส่งข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ดีและเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจ จังหวัดสิงห์บุรี อาทิ เช่น มีเบอร์โทรศัพท์สายตรงของผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นการสร้างความใกล้ชิดระหว่างผู้บังคับบัญชากับตำรวจในสายงาน ซึ่งเป็นการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานของพนักงาน จากที่ผู้บริหารองค์การและผู้ที่เกี่ยวข้องขององค์การได้รับในข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปเป็นนโยบายในพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจ จังหวัดสิงห์บุรีต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. มีงานวิจัยที่ควรจะดำเนินการในเรื่องอื่นๆ ที่น่าสนใจ เช่น 1) ภาวะผู้นำกับประสิทธิผลขององค์การข้าราชการตำรวจจังหวัดสิงห์บุรี 2) บทบาทผู้บริหารกับการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐในจังหวัดสิงห์บุรี 3) คุณภาพชีวิตในการทำงานกับประสิทธิผลขององค์การข้าราชการตำรวจจังหวัดสิงห์บุรี โดยในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานในองค์การและควรทำการวิจัยโดยมีตัวแปรอื่นๆ อีกเนื่องจากยังมีปัจจัยด้านอื่นที่สามารถส่งผลต่อด้านคุณภาพชีวิตในการทำงาน ซึ่งเป็นการกำหนดนโยบายดำเนินงานขององค์การ อาทิ เช่น ด้านการบริการการจัดการ ด้านค่าตอบแทนพิเศษต่างๆ ด้านการเมือง ด้านสังคมที่ได้รับจากการทำงาน ตลอดจนในสาขาอื่นๆ เช่น ในด้านผลประโยชน์ของธุรกิจ ด้วย

2. สำหรับประชากรควรศึกษาในกลุ่มประชากรอื่นที่เกี่ยวข้องในด้านแรงงานสัมพันธ์ เช่น ข้าราชการส่วนท้องถิ่น พนักงานรัฐวิสาหกิจอื่นๆ ข้าราชการพลเรือน และพนักงานบริษัทขององค์การชั้นนำในภาคเอกชน

3. ด้านการวิจัยควรดำเนินการวิจัยในเชิงคุณภาพมากกว่าการวิจัยในเชิงปริมาณ เพื่อให้ผลการวิจัยที่ได้มีความสมบูรณ์มากขึ้น สำหรับการวิจัย Focus Group จะมีเป้าหมายเพื่อเป็นแนวทางทราบถึงทรรศนะในมุมมองของผู้ปฏิบัติงานตามความเป็นจริง รวมถึงข้อคิดเห็นในด้านของการมีองค์ความรู้ใหม่ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการตำรวจ จังหวัดสิงห์บุรี ด้วย

เอกสารอ้างอิง

- กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง. 2554. แผนพัฒนาสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2550-2554.
- พัฒน์ ปานเทศ. 2553. คุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการตำรวจกองบังคับการอำนวยการสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง.การศึกษาค้นคว้าอิสระ.ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.2550. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554). กรุงเทพมหานคร: วี.เจ.พรินติ้ง.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2551. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559). กรุงเทพมหานคร.
- ศุภณัฐ อุปนนไชย. 2551. คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนสังกัดสถานีตำรวจภูธรในจังหวัดอุดรดิษฐ์. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิษฐ์.
- Cummings & Worley.1997. Organization Development and Change. 6th Ed. South-Western College Publishing.
- Daniel, S. J. 1983. Quality of Work Life : Perspective for Business and Public Sector. Texas United States: United State of Addison - Wesley Publishing Company, Inc.
- Huse, E. F., & Cumming, T. G. 1985. Organization Development and Change. MN: West Publishing